

**اجرای طرح پیوست فرهنگی اجتماعی پروژه آبرسانی به
شهر خوانسار**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه :

شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان برای خدمات رسانی موثر به شهروندان بر مسائل اجتماعی تأکید زیادی دارد از آنجا که هر سال دهها پروژه عمرانی آب و فاضلاب در ۹۶ شهر استان افتتاح و به بهره برداری می رسد و این پروژه ها نقش به سزایی در رشد اقتصادی منطقه و حفظ سلامتی و بهداشت محیط زیست به همراه دارد از این رو تشخیص اولویت ها و رفع نیازها باید مورد توجه قرار گیرد. انجام اقدامات توسعه ای بر اساس نیازهای مردم، رضایتمندی آنان را افزایش می دهد و به همین دلیل باید نیاز سنجی ها کیفیت بخشی شده و اولویت ها رعایت شود. تحقیقات نابراین ضرورت دارد که مطالعه پیامدهای اجتماعی و فرهنگی همزمان و در کنار مطالعات فنی و عمرانی انجام شود و بعد از ارزیابی نیز یافته ها در کنار مجریان به اجرا درآید.

از این رو لازم است هر اقدام توسعه ای که در سطح استان انجام می شود یک پیوست فرهنگی داشته باشد. برای پی بردن به این پیامدها و در نتیجه دستیابی به ارزیابی دقیق تری از نتایج حاصله از اجرای پروژه ها ضرورت دارد همزمان با توجیه فنی، اقتصادی و زیست محیطی آن، مطالعات اجتماعی و فرهنگی نیز ضرورت پذیرد.

پیوست اجتماعی

پیوست اجتماعی به نتایج حاصل از مطالعات مربوط به ابعاد غیر فنی و غیر اقتصادی پروژه ها اطلاق می شود. به عبارتی دیگر همانطور که یک پروژه باید متکی به مطالعات لازم برای توجیه مزایای فنی و اقتصادی اش باشد، ابعاد اجتماعی و فرهنگی آن پروژه نیز باید مد نظر مجریان و ناظران قرار گیرد. پیوست اجتماعی تلاشی است که به منظور بهره برداری حداکثری شهروندان (ذی نفعان) به مثابه مهم ترین هدف هر پروژه از یک سو و همچنین مقابله با آثار و نتایج نامطلوب و بعضاً زیانبار پروژه ها که ضرورتی اساسی برای توسعه هماهنگ منطقه ای محسوب می گردد.

تعریف پیوست فرهنگی

پیوست فرهنگی عبارت است از مجموعه مطالعاتی حاوی ارزیابی ابعاد و اثرات اجتماعی یک سیاست، برنامه و یا پروژه شهری که به دست اندرکاران در تصمیم گیریها و طراحی پروژه ها کمک نموده تا با حداکثر کارایی و حداقل تبعات اجتماعی منفی اقدام نماید. نتایج یک پیوست فرهنگی به لحاظ تئوریک باید دارای ابعاد زیر باشد:

- الف: اهداف فرهنگی - اجتماعی یک پروژه تعریف شده و شاخصهای آن تعیین شده باشد.
 - ب - میزان تحقق اهداف فرهنگی - اجتماعی مورد نظر پس از اتمام پروژه ارزیابی شده باشد.
 - ب- موانع فرهنگی - اجتماعی انجام پروژه مشخص شده باشد.
 - ه - راهکارهای اجرایی مناسب برای مقابله با موانع و برطرف ساختن آنها تعیین شده باشد.
 - ج- پیامدهای منفی و مثبت کوتاه مدت یا بلندمدت مترتب بر انجام پروژه شناسایی شده باشد.
 - ه- پیامدهای منفی و مثبت کوتاه مدت یا بلندمدت مترتب بر انجام پروژه ارزیابی شده باشد.
 - ه - راهکارهای اجرایی مناسب برای تقلیل پیامدهای منفی و هویت پیامدهای مثبت ارائه شده باشد.
- پیوست فرهنگی را می توان از منظر زمان اقدام، سرعت در تدوین و ابتکار عمل در تولید یک کالا، ارائه خدمت، اجرای پروژه و یا طرح، در سه مسیر دنبال کرد.
- پیوست فرهنگی در مسیر اول یک هدف فرهنگی از پیش تعیین شده، مورد نظر قرار می گیرد و برای دستیابی به آن، اقدام به طراحی خدمت، محتوا و کالایی می شود. در این صورت هدف از پیوست نگاری فرهنگی، توسعه فرهنگ است و برای دستیابی به آن، ابزاری تاثیرگذار در اجتماع، طراحی می گردد. اینجا است که اصطلاح پیوست فرهنگی در معنای تکمیل و توسعه فرهنگی می- تواند به کار گرفته شود. این نوع پیوست را می توان «پیوست فرهنگی پیشنی» نامید.

اما اگر قرار بر اجرای طرحی بدون هدف اولیه فرهنگی باشد، در این حالت می توان روح فرهنگی در آن دمید و هدف از پیوست نگاری فرهنگی، طراحی خدماتی سازگار با فرهنگ جامعه و به- دور از پیامدهای منفی است. به این قسم، «پیوست فرهنگی همراه» گفته می- شود که به همراه تولید و ارائه یک کالا یا طرح کلان، نگاه فرهنگی از همان ابتدا شامل فعالیت می-شود. دانستن این نکته مهم است که گاهی کالاهای فرهنگی اهدافی غیر از فرهنگ را دنبال می-کنند. این نوع پیوست برای این طرح ها حیاتی است.

اما در حالتی که خدمت یا پروژه- ای قبل از نگارش پیوست فرهنگی در جامعه فراگیر و تاثیرگذار شود، هدف از پیوست نگاری فرهنگی ارائه نحوه رویارویی با پروژه برای از بین- بردن پیامدهای منفی فرهنگی و البته به- خدمت گرفتن آن برای دستیابی به اهداف مطلوب فرهنگی است. در این بخش پیوست فرهنگی پروژه- ای، ممکن است به حذف کلی آن بیانجامد! این-گونه پیوست، به- عنوان «پیوست فرهنگی پسینی» شناخته می- شود. در غالب مواردی که فناوری از خارج از کشور وارد می شود و بدون پیوست نگاری در اختیار عموم جامعه قرار می-گیرد، پیوست فرهنگی آن از نوع پسینی است و برای رفع مخاطرات آن تلاش می-شود. گاه می-توان با سلامت فرهنگی با آن مواجه شد و گاه می-توان آن خدمت را در اختیار توسعه فرهنگ گرفت.

با این توضیح اگر خدمت یا پروژه ای قبل از پیوست نگاری فرهنگی در جامعه فراگیر شود، فرهنگ در موضع انفعال قرار می- گیرد و تحت تاثیر این پدیده دستخوش تغییر می- شود. در این شرایط سرعت در تدوین پیوست فرهنگی مناسب و دقیق، بسیار ضروری است. این همان چالشی است که تاکنون گریبان کشور و امور فرهنگی را به شدت گرفته و مانع رشد و توسعه متناسب اقتصادی به همراه پیشرفت فرهنگی شده است.

نظام نامه پیوست فرهنگی طرح های مهم و کلان کشور

با توجه به اجرای طرح‌های توسعه در ابعاد اقتصادی، فرهنگی، آموزشی، ارتباطی، اجتماعی، حقوقی، قضایی، سیاسی، امنیتی و... در کشور که تأثیرات مهمی در فرهنگ جامعه و شیوه زندگی افراد ایجاد می‌کند و بی توجهی به آثار و پیامدهای این گونه طرح‌ها نتایج زیانبار و غیرقابل جبرانی در زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی به دنبال دارد و در مواردی در تعارض آشکار با اهداف متعالی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد، لذا رصد آثار و پیامدهای فرهنگی طرح‌ها، لوایح، تصمیمات و مصوبات، پروژه‌ها و اقدامات در دستگاه‌ها و قوای سه‌گانه و بخش خصوصی و توجه به اثرگذاری مستقیم یا غیرمستقیم موارد ذکر شده در جامعه (در حالی که اساساً هدف اصلی انقلاب اسلامی گسترش و حاکمیت ارزش و فرهنگ اسلامی است)، مسأله‌ای ضروری و اجتناب‌ناپذیر است و عدم توجه به روند متناسب‌سازی طرح‌ها و تصمیمات و اقدامات باعث توسعه نامتوازن و پیدایش معضلات و بعضاً بحران‌های فرهنگی در سطوح و موضوعات مختلف فردی، خانوادگی و اجتماعی می‌شود.

رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی) در دیدار اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی در آذرماه سال ۱۳۸۶ ضرورت تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های گوناگون کشور را مورد تأکید قرار دادند و فرمودند «در طرح‌های گوناگون که در کشور تنظیم می‌شود، طرح‌های پولی و مالی و عمرانی، حتماً یک پیوست فرهنگی وجود داشته باشد» و همچنین در نخستین بند سیاست‌های کلی برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ ابلاغی از سوی رهبر معظم انقلاب و نیز در ماده (۲) قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم و جدید توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی مورد تأکید و تصویب قرار گرفته است.

پیوست فرهنگی فرصتی ارزشمند به منظور جاری ساختن سیاست‌های کلان فرهنگی، ابزاری برای ایجاد مصونیت و پیشگیری از پیامدهای منفی در عرصه فرهنگ و همچنین اقدامی در راستای ایجاد تحول و پیش‌برندگی در فرایندها و روش‌های مدیریت فرهنگی کشور مبتنی بر ارزش‌های فرهنگ اسلامی و در نهایت، عامل مؤثر در جهت ارتقای بهره‌وری محسوب می‌گردد.

مهم‌ترین هدف نظام‌نامه پیوست فرهنگی ایجاد زمینه و شرایطی است که با ایجاد گفت‌وگو فراگیر اصلاح عملکرد فرهنگی تصمیمات مدیریتی در همه سازمان‌های اجرایی کشور، ضمن اینکه طرح‌های مهم به ویژه پروژه‌های عمرانی و اجتماعی، اقتصادی به نحو مطلوبی اجرا می‌شوند، ارزش‌های دینی، ملی و انقلابی نیز حفظ و تقویت گردند.

نظام‌نامه پیوست فرهنگی، با هدف تبیین ضرورت، جایگاه، چیستی، ساختار و الزامات قانونی مربوط به تدوین و اجرای پیوست فرهنگی در سطح کشور تهیه شده که ذیل نقشه مهندسی فرهنگی و ترسیم گر نقطه کانونی سامانه نظارت و ارزشیابی در نظام مدیریت راهبردی فرهنگی کشور است.

ماده ۱- واژگان

در این نظام‌نامه اختصار واژگان ذیل بدین شرح می‌باشد:

پیوست فرهنگی: پیوست

نظام‌نامه پیوست فرهنگی: نظام‌نامه

ستاد راهبری پیوست فرهنگی: ستاد راهبری

نقشه مهندسی فرهنگی کشور: نقشه

ماده ۲- تعاریف

۱-۲ نظام‌نامه: مجموعه‌ای است شامل چیستی، چگونگی، تهیه، تصویب، اجرا و ارزیابی پیوست فرهنگی که به منظور درک مشترک از مفاهیم، اقدامات، مسئولیت‌های سازمانها و نهادهای مشارکت‌کننده در تحقق یک هدف خاص به تصویب مراجع ذیربط رسیده و مبنای اقدامات، قضاوت و ارزیابی قرار می‌گیرد.

۲-۲ پیوست فرهنگی: مجموعه‌ای است برای شناسایی، اقدام و ارزیابی از آثار و پیامدهای فرهنگی طرح‌ها و فعالیت‌ها که پس از انجام مطالعات لازم و با استناد به مبانی نظری و اسناد بالادستی بویژه نقشه مهندسی فرهنگی کشور متناسب با مقتضیات و شرایط جامعه، ضمن معرفی داده - ستاده یک سیاست اجرایی، طرح یا لایحه، پروژه یا هر فعالیت مهم دیگری با فرهنگ جامعه، با ارائه راهکارهای عملی برای تقویت آثار مثبت و حذف و کاهش پیامدهای مخرب آن در فرهنگ جامعه، راهنمای مجریان فعالیت‌ها و طرح‌ها در رعایت راهبردها، اعمال الزامات و استانداردهای مربوط و راهکارها در برنامه‌ها و اقدامات عملی در اجرای آن فعالیت خواهد بود.

۳-۲ نظام‌نامه پیوست فرهنگی: سندی است که فعالیت‌ها و طرح‌های مهم، شرح وظایف و حدود مسئولیت نهادها و سازمان‌های مختلف کشور، تعیین شیوه و چگونگی اعمال نظارت بر فرایند تهیه، تدوین و اجرای پیوست‌های فرهنگی و سایر اقدامات مربوط به ایجاد ضمانت اجرا و پشتیبانی از آن را تعیین می‌کند.

۴-۲ فعالیت‌ها و طرح‌های مهم: به سیاست‌های اجرایی، طرح‌ها و لوایح، پروژه‌های اجرایی و یا تصمیمات مهم و سازمان‌یافته‌ای اطلاق می‌شود که در عرصه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و غیره اتخاذ یا اجرا شده یا می‌شود و بواسطه گستره تعامل آن با فرهنگ جامعه و آثار و پیامدهای آن مطابق با ساز و کارهای پیش‌بینی شده در آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های این نظام‌نامه به عنوان طرح مهم تلقی شده و ملزم به تدوین پیوست فرهنگی است.

۵-۲ شاخص‌های فرهنگی: به متغیرهای اصلی و مهمی اطلاق می‌شود که براساس شاخص‌های نقشه مهندسی فرهنگی در فرایند تبیین آثار و پیامدهای فرهنگی، راهکارهای اصلاحی و اعمال ارزشیابی و نظارت بر فرایند تهیه، تدوین و اجرای پیوست‌های فرهنگی تعیین شده و با روش علمی اندازه‌گیری و برای تعیین میزان موفقیت اجرای پیوست فرهنگی و آثار آن در هر فعالیت بدان استناد می‌شود.

ماده ۳ پیوست فرهنگی با تکیه بر مبانی، ارزش‌ها و احکام اسلامی و اصول، اهداف و چشم‌انداز نقشه مهندسی فرهنگی از جمله موارد ذیل تدوین می‌شود:

۱. هویت در ابعاد اسلامی، ایرانی و انقلابی،
۲. عقلانیت در ابعاد حکمت، معرفت و بصیرت،
۳. اخلاق در ابعاد ملکات انسانی، معنویت روحی و تعبد عملی،
۴. عدالت در ابعاد فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی،
۵. کرامت در ابعاد فردی، اجتماعی و سازمانی،
۶. تعلیم و تربیت در ابعاد روحی، فکری و رفتاری،
۷. سبک زندگی در ابعاد فردی، خانوادگی، اجتماعی و سازمانی،
۸. ارتباطات در ابعاد تعامل، تبادل و تفاهم،
۹. وحدت و انسجام در ابعاد مذهبی، قومی و ملی،
۱۰. نظم اجتماعی در ابعاد فردی، اجتماعی و سازمانی،
۱۱. استقلال در ابعاد فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی،
۱۲. تولید ملی کالا و خدمات فرهنگی در ابعاد دیداری، شنیداری، مکتوب و ...

ماده ۴- اهداف

۱. حفظ، تقویت و گسترش ارزش‌های اسلامی، ملی و انقلابی و تعالی فضای فرهنگی کشور با اجرای مطلوب فعالیت‌ها و طرح‌های مهم اقتصادی، عمرانی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و ...
۲. نهادینه‌شدن اجرای اهداف و سیاست‌های نقشه مهندسی فرهنگی کشور
۳. بهره‌گیری از فرصت‌های فرهنگی جامعه برای افزایش اثربخشی فعالیت‌ها و طرح‌ها
۴. پیش‌بینی، پیشگیری و بازدارندگی از آسیب‌ها و اصلاح پیامدهای مخرب فرهنگی کلیه فعالیت‌ها و طرح‌ها.

ماده ۵- فعالیت‌ها یا طرح‌های مهم و کلان

فعالیت‌ها یا طرح‌های مهم و کلان مشمول پیوست فرهنگی، به فعالیت‌ها و طرح‌هایی اطلاق می‌شود که با توجه به معیارهای زیر و متناسب با امکانات کشور، مورد تصویب قرار می‌گیرد:

۵-۱- گستردگی و اهمیت نوع تأثیرات فرهنگی فعالیت یا طرح

۵-۲- جمعیت تحت پوشش و تأثیرپذیر از فعالیت یا طرح

۵-۳- میزان ماندگاری و انتشار آثار و پیامدهای فرهنگی فعالیت یا طرح

۵-۴- نسبت بین آثار و پیامدهای فرهنگی فعالیت و یا طرح با تهاجم فرهنگی و فرایندهای جهانی‌سازی

۵-۵- میزان منابع انسانی و مادی مصرفی و اعتبارات لازم برای اجرای فعالیت یا طرح

۵-۶- نسبت نزدیکی آثار و پیامدهای فرهنگی فعالیت یا طرح با نقشه مهندسی فرهنگی.

ماده ۶- گستره شمول و اجرای پیوست فرهنگی

تهیه و تدوین پیوست فرهنگی شامل طرح‌ها و فعالیت‌های مهم و کلانی است که:

۱. در حال طراحی هستند.

۲. در حال اجرا هستند.

تبصره ۱- پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم و کلانی که قبلاً اجرا شده و کماکان نیازمند توجه و ارتقاء فرهنگی می‌باشند نیز پیش‌بینی و تدوین خواهد شد.

تبصره ۲- دستگاه‌ها می‌توانند در خصوص پیوست‌نگاری سایر فعالیت‌ها و طرح‌ها با استفاده از منابع اعتباری خود اقدام نمایند.

ماده ۷- ضوابط عمومی پیوست فرهنگی، تشکیل و ساختار و وظایف کمیسیون پیوست فرهنگی، نحوه انتخاب عناوین طرح‌های مهم و کلان، چگونگی اجرای پیوست فرهنگی در دستگاه‌ها و استان‌ها و سایر ضوابط و دستورالعمل‌های مربوط به فرایند اجرا، نظارت و ارزیابی ضمانت اجرایی و خدمات پشتیبانی و...، به تصویب شورای تخصصی مهندسی فرهنگی کشور خواهد رسید.

ماده ۸- این مصوبه مشتمل بر یک مقدمه، ۸ ماده و دو تبصره در جلسه ۷۳۲ مورخ ۱۳۹۲/۱/۲۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید

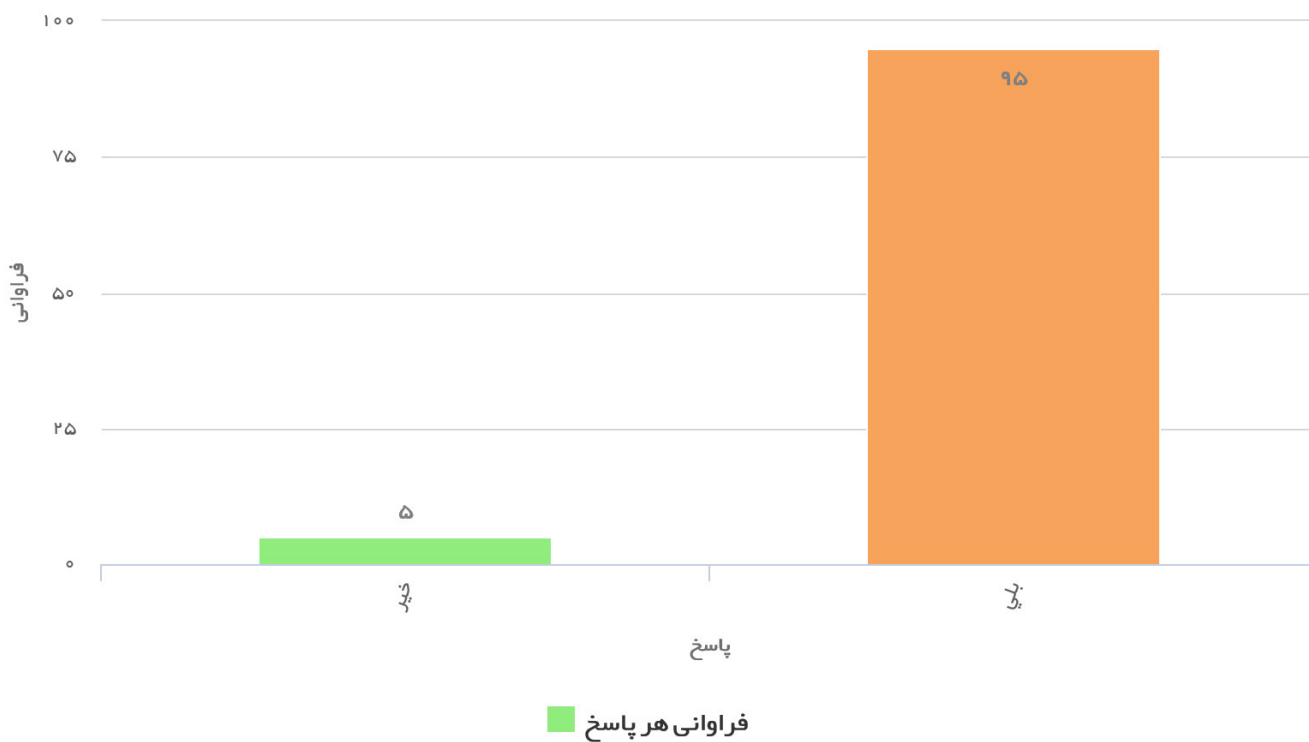

فراوانی پاسخ پرسشهای مشترک

موضوع: رضایت سنجی حوزه مسایل اجتماعی صنعت در اجرای پروژه های آب و فاضلاب (طرح آبرسانی به خوانسار)
پرسش: آیا شما از ساکنین منطقه و در مجاور این پروژه سکونت دارید؟

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۱۷

ساعت: ۲۰:۴۴

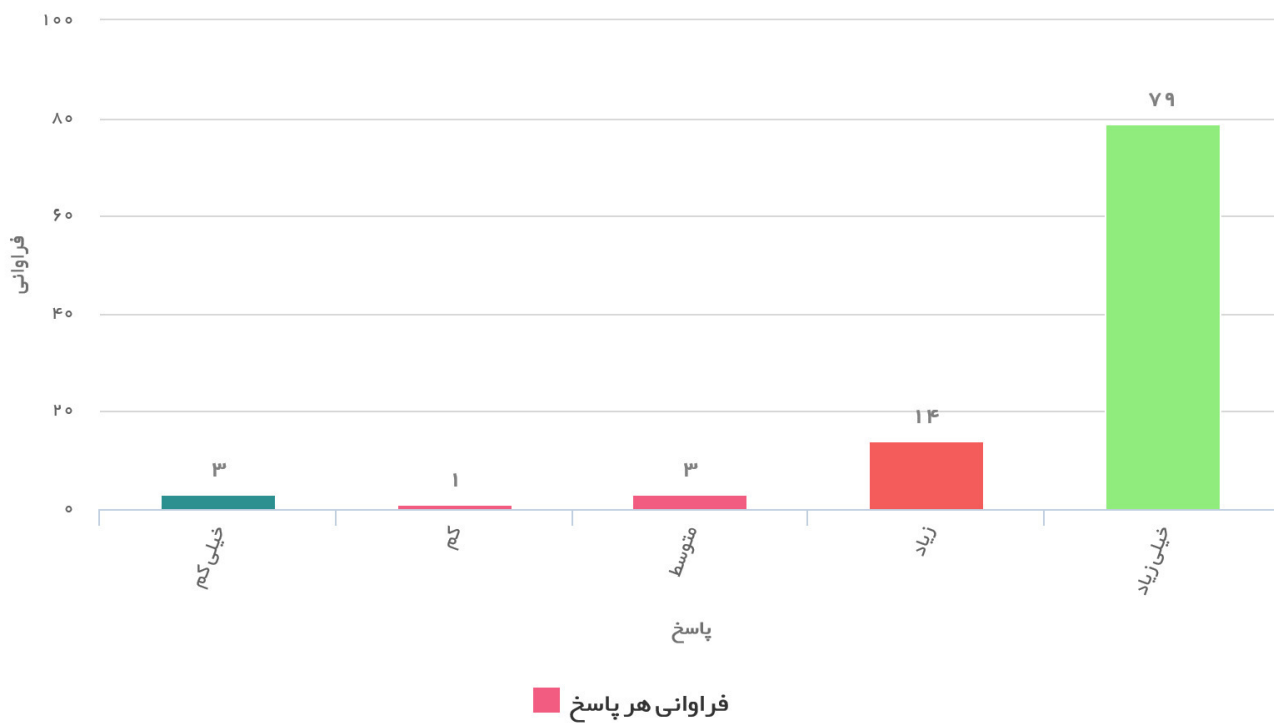

فراوانی پاسخ پرسشهای مشترک

نام پرسش: فرم های رضایت سنجی حوزه مسایل اجتماعی صنعت در اجرای پروژه های آب و فاضلاب (طرح آبرسانی به خوانسار)
پرسش: این پروژه تا چه حد در حفظ بهداشت عمومی و سلامت شهروندان موثر است؟

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۱۷

ساعت: ۲۰:۴۵

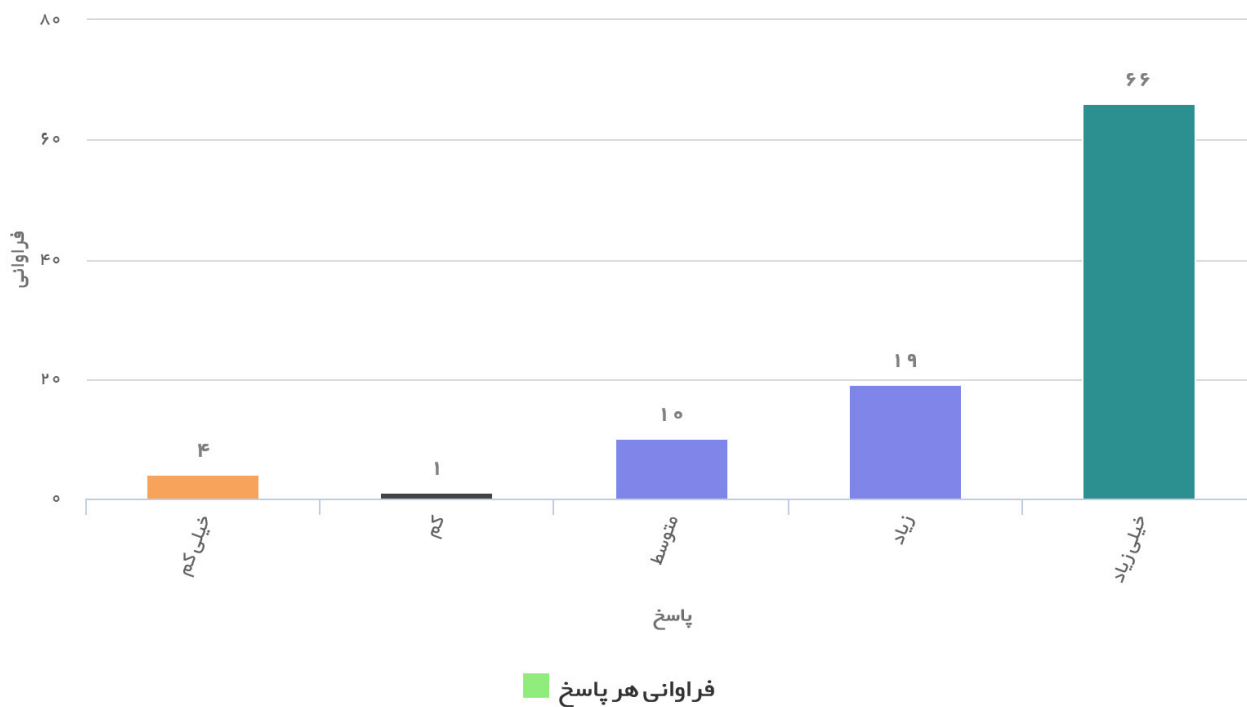

فراوانی پاسخ پرسشهای مشترک

پرسش: فرم های رضایت سنجی حوزه مسایل اجتماعی صنعت در اجرای پروژه های آب و فاضلاب (طرح آبرسانی به خوانسار)
پرسش: این پروژه تا چه حد توانسته است در زمینه توسعه اقتصادی و اجتماعی منطقه موثر باشد؟

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۱۷

ساعت: ۲۰:۴۵

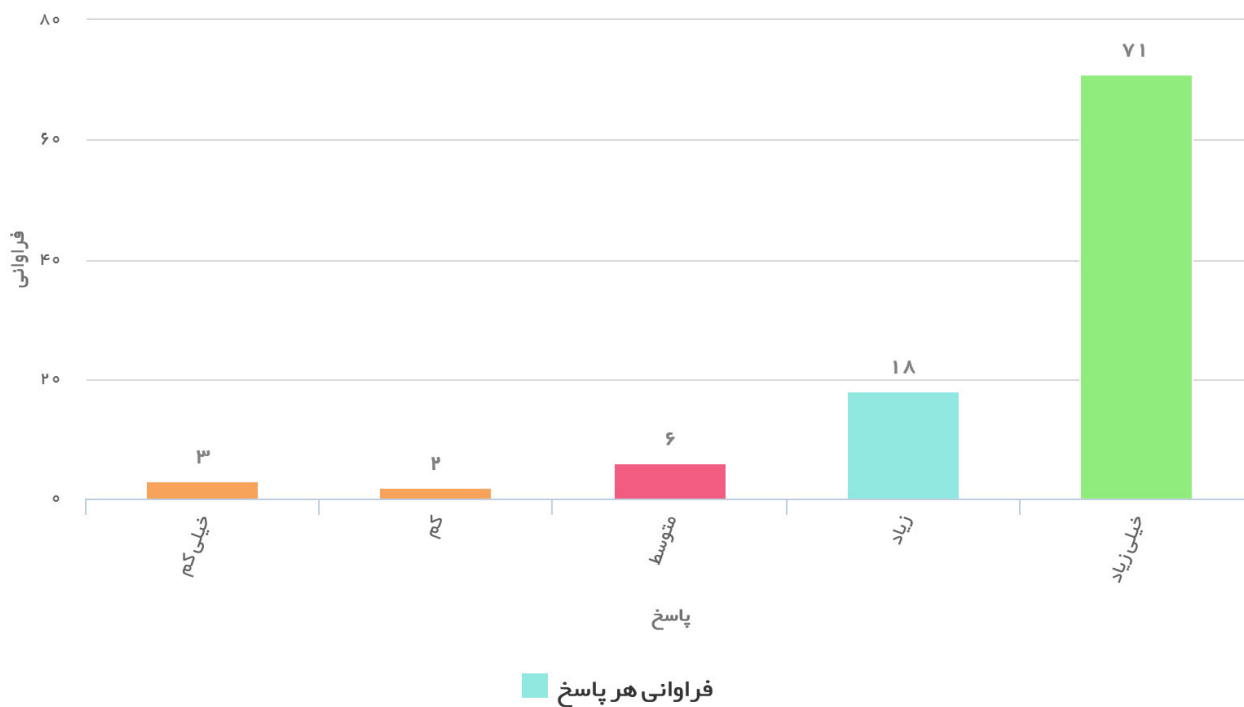

فراوانی پاسخ پرسشهای مشترک

پرسش: مردمی که رضایت سنجی حوزه مسایل اجتماعی صنعت در اجرای پروژه های آب و فاضلاب (طرح آبرسانی به خوانسار) پرسش: این طرح را تا چه حد در زمینه گسترش عدالت اجتماعی در منطقه موثر می دانید؟

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۱۷

ساعت: ۲۰:۴۵

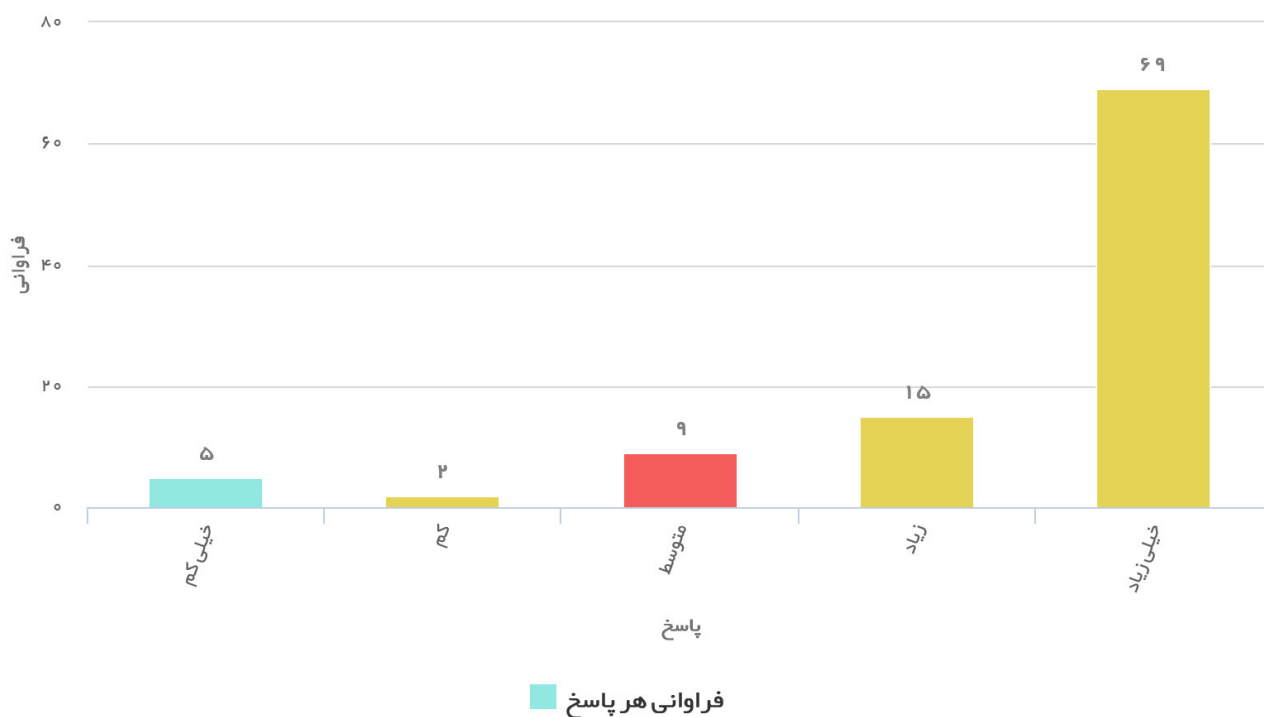

فراوانی پاسخ پرسشهای مشترک

موضوع پرسش: فرم های رضایت سنجی حوزه مسایل اجتماعی صنعت در اجرای پروژه های آب و فاضلاب (طرح آبرسانی به خوانسار)
پرسش: این طرح تا چه حد در کمک به امنیت اجتماعی و جلوگیری از مهاجرت موثر است؟

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۱۷

ساعت: ۲۰:۴۵

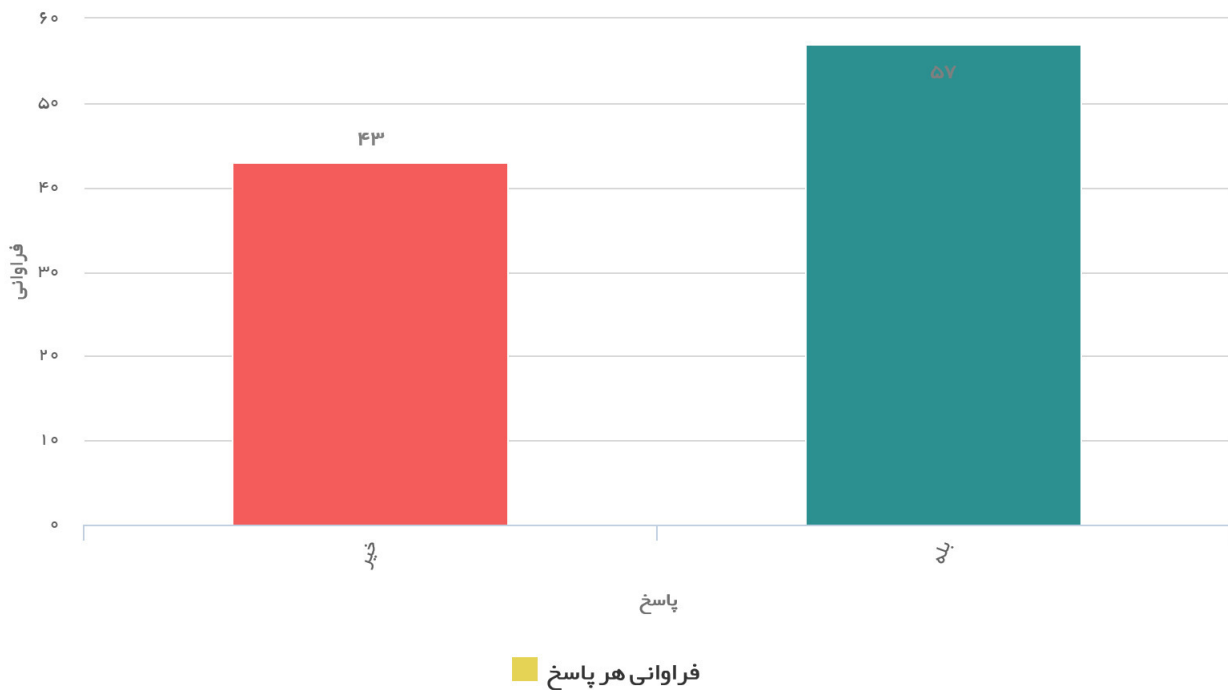

فراوانی پاسخ پرسشهای مشترک

نام پرسش: فرم های رضایت سنجی حوزه مسایل اجتماعی صنعت در اجرای پروژه های آب و فاضلاب (طرح آبرسانی به خوانسار)
پرسش: آیا این پروژه پیامدهای منفی برای ساکنین این منطقه دربرداشته است؟

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۱۷

ساعت: ۲۰:۴۵

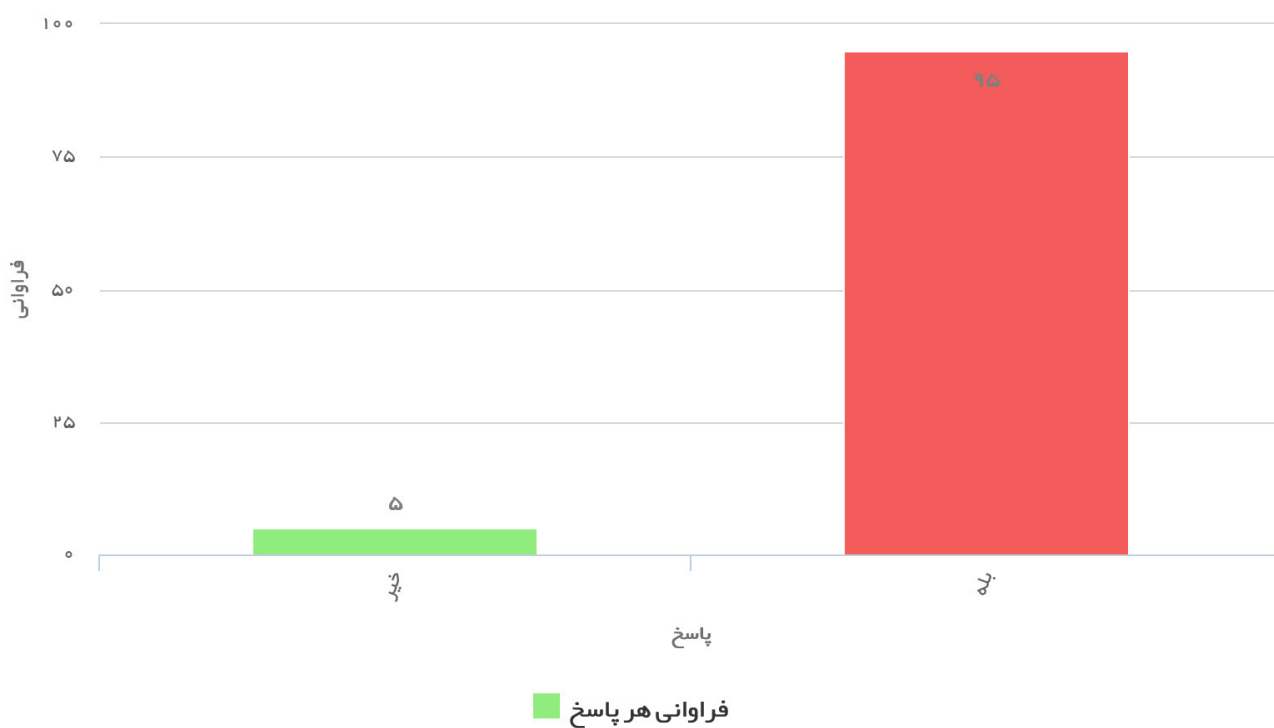

فراوانی پاسخ پرسشهای مشترک

نام پرسش: فرم های رضایت سنجی حوزه مسایل اجتماعی صنعت در اجرای پروژه های آب و فاضلاب (طرح آبرسانی به خوانسار)
پرسش: آیا این پروژه پیامدهای مثبت برای ساکنین این منطقه دربرداشته است؟

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۱۷

ساعت: ۲۰:۴۶

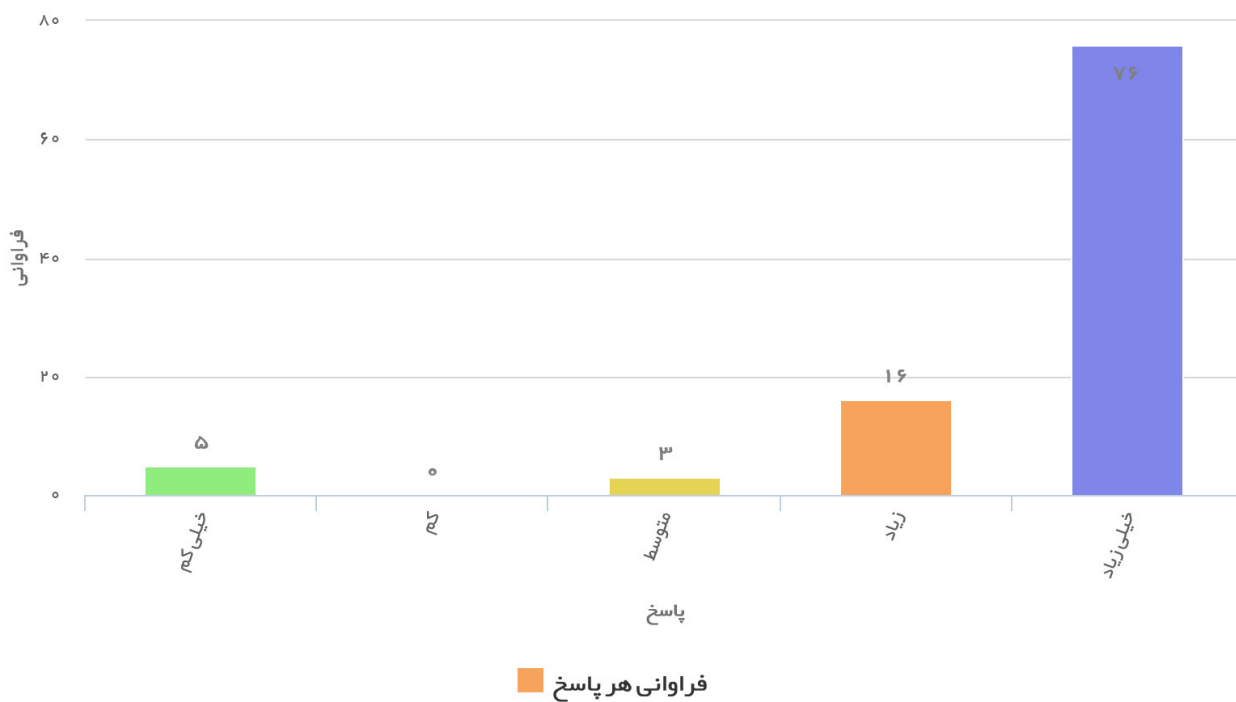
فراوانی پاسخ پرسشهای مشترک

موضوع: فرم های رضایت سنجی حوزه مسایل اجتماعی صنعت در اجرای پروژه های آب و فاضلاب (طرح آبرسانی به خوانسار)

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۱۷

ساعت: ۲۰:۴۶

پرسش: به نظر شما این پروژه چقدر برای شهروندان و مشترکین منطقه ضرورت داشته است؟

فراوانی پاسخ پرسشهای مشترک

پرسش: فرم های رضایت سنجی حوزه مسایل اجتماعی صنعت در اجرای پروژه های آب و فاضلاب (طرح آبرسانی به خوانسار) پرسش: آیا با اجرای این پروژه رضایت شما از شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان تامین شده است؟

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۱۷

ساعت: ۲۰:۴۶

